

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

ประเทศไทยเริ่มนโยบายพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศอุตสาหกรรม โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะแก้ปัญหาดุลการชำระเงินขาดดุลอันสืบเนื่องมาจากดุลการค้าขาดดุล และปัญหาการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศ รัฐบาลได้ใช้นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมทดแทนสินค้านำเข้าเพื่อลดสินค้านำเข้า ส่วนการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศใช้นโยบายการคุ้มครองอุตสาหกรรม เหตุผลที่สนับสนุนนโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมภายในประเทศคือเพื่อแก้ปัญหาการว่างงาน ซึ่งการก่อตั้งอุตสาหกรรมจะช่วยสร้างงานให้กับคนงานที่ว่างงาน และมีแนวความคิดที่เชื่อว่าแนวโน้มราคาของสินค้านำเข้าอุตสาหกรรมจะสูงขึ้น ในขณะที่ราคาสินค้าขึ้นปฐมจะลดต่ำลง หลังจากปี 2507 ประเทศไทยได้เริ่มที่จะให้ความสนใจอุตสาหกรรมส่งออกมากขึ้น โดยได้กำหนดนโยบายการส่งเสริมการส่งออกไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งต่อมาได้ให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นตามลำดับ

นโยบายหลักของการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและการส่งเสริมอุตสาหกรรม รัฐบาลมีส่วนอย่างมากในการเข้ามาดำเนินนโยบายและมาตรการต่างๆ โดยผ่านหน่วยงานของรัฐบาลที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องและกำกับเรื่องราวที่มีผลกระทบต่อผลประโยชน์ในการผลิตสินค้าของอุตสาหกรรมทั้งทางตรงและทางอ้อม หน่วยงานของรัฐบาลและนโยบายต่างๆ ดังกล่าวที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมได้แก่ การส่งเสริมการลงทุนของสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการลงทุน การกำหนดภาษีอากร นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมส่งออก (การชดเชยภาษีของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง การยกเว้นภาษีสินค้านำเข้าของกรมศุลกากร การรับช่วงซื้อลดค่าวัสดุฯ ใช้เงินของธนาคารแห่งประเทศไทย การลดค่ากระแสไฟฟ้า ศูนย์บริการส่งออก สำนักงานที่ปรึกษาการพาณิชย์ กองทุนส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ การจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมส่งออกและการคลังสินค้าทัณฑ์บน) มาตรการต่างๆ ของกระทรวงอุตสาหกรรม (การขออนุญาตตั้งโรงงาน การกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม การส่งเสริมอุตสาหกรรม) มาตรการทางการเงินและสินเชื่อ (นโยบายอัตราดอกเบี้ยของธนาคารแห่งประเทศไทย นโยบายสินเชื่อแก่ภาคอุตสาหกรรม นโยบายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ) เป็นต้น

ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะใช้นโยบายต่างๆ ในการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศ แต่ในการศึกษานี้จะศึกษาเฉพาะมาตรการทางด้านภาษีอากรที่มีผลต่อโครงสร้างอุตสาหกรรมของประเทศเท่านั้น โดยวัดอัตราการคุ้มครองทั้งแบบ nominal rate of protection และ effective rate of protection

ส่วนการวัดผลของการส่งเสริมอุตสาหกรรมใช้ effective rate of protection ซึ่งได้มีการแบ่งอุตสาหกรรมออกเป็น 3 ประเภทคือ อุตสาหกรรมทดแทนสินค้าเข้า(อุตสาหกรรมที่มีการนำเข้าสินค้ามากกว่า 10% ของอุปสงค์รวมภายในประเทศ) อุตสาหกรรมส่งออก(อุตสาหกรรมที่มีการส่งออกมากกว่า 10% ของผลผลิตทั้งหมด) นอกนั้นเป็นอุตสาหกรรมภายในประเทศ โดยจะทำการเปรียบเทียบว่านโยบายการคุ้มครองและการส่งเสริมอุตสาหกรรมของสินค้าแต่ละประเภท อุตสาหกรรมมีผลกระทบต่อภาคการผลิตสินค้าของอุตสาหกรรมแต่ละประเภทอย่างไร

NRP หมายถึงเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างระหว่างราคาสินค้าที่ผลิตภายในประเทศกับราคาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเมื่อไม่มีการคุ้มครอง ส่วน ERP หมายถึงเปอร์เซ็นต์ของความแตกต่างระหว่างมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมในประเทศกับมูลค่าเพิ่มที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเมื่อไม่มีการคุ้มครอง ซึ่ง ERP เหมาะสมในการวัดอัตราการคุ้มครองมากกว่า NRP เพราะ ERP วัดอัตราการคุ้มครองอุตสาหกรรมทั้งผลผลิตและปัจจัยการผลิตของอุตสาหกรรม ในขณะที่ NRP จะวัดเฉพาะผลผลิตเท่านั้น สำหรับการวัด ERP มี 2 วิธีคือ วิธีของ Balassa และ Corden ในการวิเคราะห์นี้จะใช้เฉพาะวิธีของ Corden เท่านั้น เนื่องจากให้ผลที่ดีกว่าในปัจจัยการผลิตที่ไม่มีการค้าระหว่างประเทศ วิธีของ Balassa และ Corden แตกต่างกันในเรื่องของการวัดมูลค่าเพิ่มของปัจจัยการผลิตประเภทที่มีได้มีการค้าระหว่างประเทศ (non-trade input) ที่ต่างกัน โดยวิธีของ Balassa สมมติว่าปัจจัยการผลิตประเภทที่มีได้มีการค้าระหว่างประเทศ (non-trade input) มีต้นทุนที่คงที่นั่นคือมีมูลค่าเพิ่มเท่ากับศูนย์ ส่วนวิธีของ Corden ถือว่าปัจจัยการผลิตประเภทที่มีได้มีการค้าระหว่างประเทศ (non-trade input) มีต้นทุนที่ไม่คงที่แต่เปลี่ยนแปลงไปตามการคุ้มครอง ในส่วนของการวัดผลของการส่งเสริมอุตสาหกรรม (effective of promotion industry) นั้น effective rate of promotion หมายถึงเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างระหว่างมูลค่าเพิ่มของสินค้าที่ผลิตภายในประเทศที่ผู้ส่งออกภายในประเทศได้รับซึ่งเกิดจากการส่งเสริมการส่งออกของรัฐบาลกับมูลค่าเพิ่มของสินค้านิคเดียวกันในตลาดโลก

ผลของการศึกษาโครงสร้างการคุ้มครองและการส่งเสริมอุตสาหกรรม ปี 2523, 2528 และ 2533 พิจารณาจากตาราง 5.1 หมวดอุตสาหกรรมที่ได้ผลจากการคุ้มครองอุตสาหกรรมสูงของทั้ง 3 ปี หมวดอุตสาหกรรมส่วนใหญ่แล้วเป็นหมวดผลผลิตทางการเกษตร เช่น หมวดการทำสวนผลไม้ หมวดการทำสวนผัก หมวดผลผลิตทางการเกษตรอื่น ๆ หมวดการเพาะปลูกพืชไร่อื่น ๆ เป็นต้น หมวดอุตสาหกรรมส่วนใหญ่แล้วเป็นอุตสาหกรรมในประเภทอุตสาหกรรมภายในประเทศและอุตสาหกรรมส่งออก พิจารณาจากตาราง 5.2 หมวดอุตสาหกรรมที่ได้รับผลจากการคุ้มครองอุตสาหกรรมต่ำของทั้ง 3 ปี ได้แก่ หมวดการผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติก หมวดอุตสาหกรรมเครื่องคัมที่ไม่มีแอลกอฮอล์และน้ำอัดลม หมวดการผลิตผลิตภัณฑ์โบายาสูป หมวดการผลิตเบียร์ เป็นต้น หมวดอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมประเภทอุตสาหกรรมทด

แทนสินค้าเข้า พิจารณาจากตาราง 5.3 หมวดอุตสาหกรรมที่ได้รับผลจากการส่งเสริมอุตสาหกรรมสูงของทั้ง 3 ปีได้แก่ หมวดการผลิตผลิตภัณฑ์อื่น ๆ หมวดการทำเหมืองแร่เหล็ก หมวดการประมงทะเลและประมงชายฝั่ง หมวดการประมงน้ำจืด เป็นต้น หมวดอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมประเภทอุตสาหกรรมภายในประเทศและอุตสาหกรรมส่งออก พิจารณาจากตาราง 5.4 หมวดอุตสาหกรรมที่ได้รับผลจากการส่งเสริมอุตสาหกรรมต่ำของทั้ง 3 ปีได้แก่ หมวดการผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติก หมวดการผลิตเคมีภัณฑ์อุตสาหกรรมขั้นมูลฐาน หมวดการผลิตผลิตภัณฑ์เหล็กกล้า เป็นต้น หมวดอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมประเภทอุตสาหกรรมทดแทนสินค้าเข้า

ผลของการศึกษาโครงสร้างอุตสาหกรรมปี 2523, 2528 และ 2533 โดยทำการเปรียบเทียบอุตสาหกรรมทั้ง 3 ประเภทคือ อุตสาหกรรมทดแทนสินค้าเข้า อุตสาหกรรมภายในประเทศ และอุตสาหกรรมส่งออก พิจารณาจากตาราง 5.5 และ 5.6 ได้ดังนี้

ผลของการคุ้มครองและส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อโครงสร้างอุตสาหกรรมปี 2523 มาตรการทางด้านการคุ้มครองอุตสาหกรรมไม่เอื้ออำนวยต่อการขยายการผลิตสินค้า ไม่ว่าจะเป็นทั้งอุตสาหกรรมทดแทนสินค้าเข้า อุตสาหกรรมภายในประเทศ และอุตสาหกรรมส่งออก อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมภายในประเทศได้รับผลของมาตรการคุ้มครองอุตสาหกรรมมากกว่าอุตสาหกรรมอีก 2 ประเภท ในขณะที่อุตสาหกรรมส่งออกได้รับผลจากมาตรการการคุ้มครองน้อยกว่าอุตสาหกรรมประเภทอื่น โดยเปรียบเทียบ โครงสร้างการส่งเสริมอุตสาหกรรมอุตสาหกรรมภายในประเทศได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ผลิตสินค้าเพื่อส่งออกไปแข่งขันกับอุตสาหกรรมอื่นที่ผลิตสินค้าชนิดเดียวกันในตลาดโลก อุตสาหกรรมส่งออกถูกกีดกันหรือไม่สนับสนุนในการขยายการผลิตเพื่อส่งออกบ้างแต่ก็ยังคงคิดว่าอุตสาหกรรมทดแทนสินค้าเข้า โดยที่อุตสาหกรรมทดแทนสินค้าเข้า ถูกกีดกันหรือไม่สนับสนุนให้ขยายการผลิตเพื่อส่งออกมากกว่าอุตสาหกรรมประเภทอื่น

ผลของการคุ้มครองและส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อโครงสร้างอุตสาหกรรมปี 2528 มาตรการทางด้านการคุ้มครองอุตสาหกรรมยังคงไม่เอื้ออำนวยต่อการขยายการผลิตสินค้าของอุตสาหกรรมทั้ง 3 ประเภท โดยที่อุตสาหกรรมภายในประเทศยังคงได้รับผลจากมาตรการทางด้านการคุ้มครองอุตสาหกรรมมากกว่าอุตสาหกรรมประเภทอื่นเช่นเดียวกับปี 2523 ในขณะที่อุตสาหกรรมส่งออกมีแนวโน้มที่ดีขึ้นในการขยายการผลิตสินค้า ส่วนอุตสาหกรรมทดแทนสินค้าเข้ามีแนวโน้มในการขยายการผลิตสินค้าที่ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2523 โครงสร้างการส่งเสริมอุตสาหกรรมอุตสาหกรรมภายในประเทศได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ขยายการผลิตสินค้าเพื่อส่งออกไปแข่งขันกับอุตสาหกรรมอื่นที่ผลิตสินค้าชนิดเดียวกันในตลาดโลก อุตสาหกรรมส่งออกถึงแม้ว่าจะ

ยังคงถูกกีดกันหรือไม่ค่อยได้รับการส่งเสริมในการผลิตสินค้าเพื่อส่งออกอยู่บ้างแต่ก็ยังคงดีกว่าอุตสาหกรรมทดแทนสินค้าเข้า

ผลของการคุ้มครองและการส่งเสริมอุตสาหกรรมคือโครงสร้างอุตสาหกรรมปี 2533 อุตสาหกรรมภายในประเทศได้รับผลจากการคุ้มครองอุตสาหกรรมในการขยายการผลิตสินค้ามากกว่าอุตสาหกรรมทดแทนสินค้าเข้าและอุตสาหกรรมส่งออก แต่ก็ยังคงไม่เอื้ออำนวยต่อการผลิตสินค้าเท่าที่ควร อุตสาหกรรมส่งออกได้รับผลจากมาตรการคุ้มครองอุตสาหกรรมในการผลิตสินค้าน้อยกว่าอุตสาหกรรมประเภทอื่น โครงสร้างของการส่งเสริมอุตสาหกรรมอุตสาหกรรมภายในประเทศได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ผลิตสินค้าเพื่อส่งออกไปแข่งขันกับอุตสาหกรรมอื่นที่ผลิตสินค้านิคเดียวกันในตลาดโลก ในขณะที่อุตสาหกรรมส่งออกได้รับการกีดกันหรือไม่ค่อยสนับสนุนให้ผลิตสินค้าเพื่อส่งออกเท่าที่ควร แต่ก็ยังคงได้รับการสนับสนุนหรือส่งเสริมให้ผลิตสินค้าเพื่อส่งออกมากกว่าอุตสาหกรรมทดแทนสินค้าเข้า

จากการพิจารณาโครงสร้างการคุ้มครองและส่งเสริมอุตสาหกรรมในปี 2523, 2528 และ 2533 เมื่อพิจารณาโครงสร้างการคุ้มครองอุตสาหกรรม มาตรการการคุ้มครองอุตสาหกรรมไม่เอื้ออำนวยต่อการขยายการผลิตสินค้าของอุตสาหกรรมทั้งสามประเภท อย่างไรก็ตามก็ดีอุตสาหกรรมภายในประเทศได้รับผลจากมาตรการการคุ้มครองอุตสาหกรรมมากกว่าอุตสาหกรรมทดแทนสินค้าเข้าและอุตสาหกรรมส่งออก โดยที่อุตสาหกรรมส่งออกได้รับผลจากการคุ้มครองอุตสาหกรรมในการขยายการผลิตสินค้าน้อยกว่าอุตสาหกรรมประเภทอื่นแต่ก็เริ่มมีแนวโน้มที่ดีขึ้นในปี 2528 และ 2533 โครงสร้างการส่งเสริมอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมภายในประเทศได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ผลิตสินค้าเพื่อส่งออกไปแข่งขันกับอุตสาหกรรมอื่นที่ผลิตสินค้านิคเดียวกันในตลาดโลกของทั้งปี 2523 , 2528 และ 2533 แสดงให้เห็นถึงมาตรการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมภายในประเทศให้ขยายการผลิตเพื่อส่งออกไปแข่งขันกับอุตสาหกรรมอื่นที่ผลิตสินค้านิคเดียวกันในตลาดโลก ในขณะที่อุตสาหกรรมส่งออกยังไม่ค่อยได้รับการส่งเสริมให้ผลิตสินค้าเพื่อส่งออกเท่าที่ควรแต่ก็เริ่มที่จะมีแนวโน้มที่ดีขึ้น อุตสาหกรรมทดแทนสินค้าเข้าไม่ได้รับการส่งเสริมให้ผลิตสินค้าเพื่อส่งออกและมีแนวโน้มที่ลดลงด้วย อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่าผลของนโยบายการคุ้มครองอุตสาหกรรมที่ผ่านมาของปี 2523 , 2528 และ 2533 ไม่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาอุตสาหกรรมไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมทดแทนสินค้าเข้า อุตสาหกรรมภายในประเทศและอุตสาหกรรมส่งออก ขณะที่นโยบายการส่งเสริมอุตสาหกรรมมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในประเทศให้ผลิตสินค้าเพื่อส่งออกไปแข่งขันในตลาดโลก แต่ไม่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมอุตสาหกรรมส่งออกและอุตสาหกรรมทดแทนสินค้าเข้า

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาสามารถสรุปข้อเสนอแนะที่จะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรม โดยแยกเป็นหัวข้อย่อย ๆ ได้ดังนี้

1) การพัฒนาอุตสาหกรรมที่เหมาะสม ควรที่จะให้อุตสาหกรรมนั้นอยู่ในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ (nature) ให้มากที่สุด โดยไม่มีมาตรการบิดเบือนทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรที่เหมาะสม แต่ในสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันรัฐบาลทำให้เกิดการบิดเบือนจากวัตถุประสงค์อย่างอื่น ไม่ว่าจะเป็นมาตรการจูงใจทางด้านภาษีหรือที่มิใช่ภาษี จึงทำให้การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปในทิศทางที่ไม่เหมาะสม

2) กรณีที่รัฐบาลให้การคุ้มครองหรือส่งเสริมอุตสาหกรรม โดยมิได้พิจารณาถึงความได้เปรียบในเชิงการผลิตสินค้า ทำให้อุตสาหกรรมมีต้นทุนที่สูงและอุตสาหกรรมไม่มีประสิทธิภาพในการผลิต ซึ่งเกิดขึ้นจากการคุ้มครองในอัตราที่สูงที่อุตสาหกรรมนั้นได้รับ อุตสาหกรรมดังกล่าวจะเป็นอุตสาหกรรมที่ขยายตัวได้ยากหรือยากที่จะพัฒนาเพื่อแข่งขันกับอุตสาหกรรมอื่นในตลาดโลก ด้วย เหตุนี้จึงต้องอาศัยตลาดส่วนใหญ่จากในประเทศ ทำให้ทรัพยากรเคลื่อนมาสู่อุตสาหกรรมที่ไม่มีประสิทธิภาพในการผลิตซึ่งจะมีผลต่อการเจริญเติบโตของประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีที่ทรัพยากรเคลื่อนย้ายไปสู่อุตสาหกรรมที่มีประสิทธิภาพในการผลิตมากกว่า

3) รัฐบาลควรที่จะจัดหาแหล่งเงินทุนที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เพราะปัญหาสำคัญของการผลิตจะอยู่ที่การขาดแคลนเงินลงทุน ทำให้อุตสาหกรรมต่างๆไม่ค่อยได้รับการขยายการผลิตเท่าที่ควร

4) ควรส่งเสริมผู้ผลิตเพื่อการส่งออกให้มากกว่าที่เป็นอยู่ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่มีประสิทธิภาพในการผลิตและมีความสามารถที่จะแข่งขันกับตลาดโลกได้

5) ในการผลิตเพื่อการส่งออก ควรส่งเสริมให้ผู้ผลิตใช้วัตถุดิบจากแหล่งกำเนิดภายในประเทศให้มากที่สุด เพื่อทำให้อุตสาหกรรมลดการพึ่งพิงจากต่างประเทศ ซึ่งจะให้มีแนวโน้มที่อุตสาหกรรมนี้จะมีความได้เปรียบในการผลิตมากขึ้น

หัวข้อการศึกษาที่ควรทำการศึกษาเพิ่มเติม

1) การศึกษา effective rate of protection และ effective rate of promotion ควรจะเป็นการศึกษาในลักษณะที่เป็น dynamic เพราะตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการคำนวณมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยเฉพาะมาตรการต่างๆของรัฐบาล จึงเป็นผลให้ผลสรุปของความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิตและการคุ้มครองเปลี่ยนแปลงไปด้วย ดังนั้นการศึกษาในลักษณะ dynamic จะบ่งบอกถึงการปรับตัวและทิศทางการพัฒนาของอุตสาหกรรมนั้นๆ ได้ดีขึ้น

2) ในการศึกษาที่ใช้ตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิต (input - output table) ของปี 2523, 2528 และ 2533 (ปีล่าสุดในขณะที่ทำการศึกษายู่) การศึกษาครั้งต่อไปควรใช้ตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิต (input - output table) ในปีใดใกล้เคียงกับปัจจุบันมากที่สุด

3) ควรทำการศึกษาผลของการคุ้มครองที่มีต่อการจัดสรรทรัพยากร การจ้างงาน การลงทุน การชำระหนี้ และควรทำการศึกษาเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับอุตสาหกรรมที่มีอัตราการคุ้มครองสูง เพื่อจะเป็นประโยชน์ในการวางนโยบายต่อไป

4) นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรม เป็นนโยบายที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสินค้าส่งออกแต่ อุตสาหกรรมส่งออกก็ยังไม่ขยายตัวเท่าที่ควร จึงควรจะทำการวัดอัตราการไม่ส่งเสริมสินค้า (bias against exporting) และอัตราการขยายตัวของสินค้าส่งออก (export expansion effect)

ตาราง 5.1 หมวดอุตสาหกรรมที่มีค่า ERP มากที่สุด 10 อันดับ

อันดับ	ปี 2523	ปี 2528	ปี 2533
1	การทำสวนผลไม้	ช่างฟางและรับอยู่ที่อื่น ๆ	การผลิตไม้ขีดไฟ
2	การผลิตยางนอกและยางใน	การผลิตยางสนสังเคราะห์ เม็ดพลาสติก	อุตสาหกรรมเครื่องตั้งที่ไม่มีแอลกอฮอล์และน้ำชาดื่ม
3	การผลิตรถจักรยานยนต์และรถจักรยาน	การทำไร่พืชตระกูลถั่ว	การผลิตเยื่อกระดาษและกระดาษชนิดต่าง ๆ
4	การผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องใช้สำนักงานก่อสร้าง	การผลิตสิ่งถัก	การผลิตเครื่องจักรที่ใช้ประติมากรรมเครื่องไม้และเครื่องโลหะ
5	การทำสวนผัก	อาหารทะเลและการเก็บรักษาอาหารทะเลอื่น ๆ	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะอื่น ๆ
6	การผลิตยารักษาโรค	การประมงน้ำจืด	การเพาะปลูกพืชไร่อื่น ๆ
7	การผลิตยานยนต์	การผลิตเครื่องจักรที่ใช้ประติมากรรมเครื่องไม้และเครื่องโลหะ	อุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้า
8	การผลิตเยื่อกระดาษและกระดาษชนิดต่าง ๆ	การทำสวนมะพร้าว	การทำไร่ช้อย
9	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะอื่น ๆ	การทำผลไม้และมีกิจกรรมการเก็บรักษาผักและผลไม้	การทำสวนผัก
10	ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรอื่น ๆ	การก่อสร้างที่อยู่อาศัย	ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรอื่น ๆ

ที่มา : จากตาราง 4.1 - 4.18

ตาราง 5.2 หมวดอุตสาหกรรมที่มีค่า ERP น้อยที่สุด 10 อันดับ

อันดับ	ปี 2523	ปี 2528	ปี 2533
1	การผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติก	การก่อสร้างอาคารและระบบสื่อสาร	การผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติก
2	อุตสาหกรรมเครื่องตัดที่ไม่มีแอลกอฮอล์และน้ำอัดลม	การเคหะรักษาโรค	การผลิตเครื่องสำอางค์
3	การผลิตผลิตภัณฑ์บ้านและปะปอ	การผลิตเครื่องเรือนและเครื่องตัดซึ่งทำด้วยโลหะ	การขนส่งทางรถไฟ
4	อุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้า	อุตสาหกรรมเครื่องตัดที่ไม่มีแอลกอฮอล์และน้ำอัดลม	การผลิตผลิตภัณฑ์หนังสัตว์
5	การฟอก การพิมพ์ การย้อม และการแต่งเสริม	การผลิตเครื่องยนต์และเครื่องกังหัน	การผลิตแก้วและผลิตภัณฑ์แก้ว
6	การผลิตสนุและผลิตภัณฑ์สำรับรักษาความสะอาด	การผลิตอุปกรณ์และเครื่องมือทางวิทยุ โทรทัศน์	การผลิตเครื่องประดับและกิจการรวมทั้งเกี่ยวข้อง
7	ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากน้ำมัน	การผลิตหม้อกับประจุไฟฟ้าและแบตเตอรี่ต่าง ๆ	การผลิตเบียร์
8	การผลิตผลิตภัณฑ์โอบยาสูบ	การผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์	การผลิตผลิตภัณฑ์เคมีอื่น ๆ
9	การผลิตกระบือและเครื่องปั้นดินเผา	การผลิตผลิตภัณฑ์เหล็กกล้า	การผลิตผลิตภัณฑ์โอบยาสูบ
10	การผลิตเบียร์	การฟอก การพิมพ์ การย้อม และการแต่งเสริม	การผลิตเครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับการถ่ายภาพและสายตา

ที่มา : จากตาราง 4.1 - 4.18

ตารางที่ 5.3 หมวดอุตสาหกรรมที่มีค่า effective rate of promotion มากที่สุด 10 อันดับ

อันดับ	ปี 2523	ปี 2528	ปี 2533
1	การผลิตยางนอกและยางใน	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะ	การผลิตเยื่อกระดาษและกระดาษชนิดต่าง ๆ
2	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะอื่น ๆ	การประมงทะเล และการประมงชายฝั่ง	การผลิตเครื่องจักรที่ใช้ประติรูปเครื่องไม้และเครื่องโลหะ
3	การทำเหมืองแร่เหล็ก	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะอื่น ๆ	การผลิตนุ้ยและยาปราบศัตรูพืช
4	การประมงทะเล และการประมงชายฝั่ง	การผลิตเยื่อกระดาษและกระดาษชนิดต่าง ๆ	การผลิตเครื่องประดับและกิจการที่เกี่ยวข้อง
5	การผลิตน้ำตาลแข็ง	การทำเหมืองแร่เหล็ก	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะอื่น ๆ
6	การพิมพ์ การพิมพ์โฆษณา	การประมงน้ำจืด	การผลิตอุปกรณ์และเครื่องมือทางวิทยุ โทรทัศน์ และการคมนาคม
7	การทำเหมืองแร่ฟอสเฟต	โรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม	การผลิตหลอดและสายเคเบิลชนิดต่าง ๆ
8	โรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม	การผลิตน้ำตาลแข็ง	การฟอก การพิมพ์ การย้อม และการแต่งเสริม
9	การประมงน้ำจืด	การทำเหมืองแร่ฟอสเฟต	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะ
10	การปศุสัตว์	การพิมพ์ การพิมพ์โฆษณา	การพิมพ์ การพิมพ์โฆษณา

ที่มา : จากตาราง 4.1 - 4.18

ตารางที่ 5.4 หมวดอุตสาหกรรมที่มีค่า effective rate of promotion น้อยที่สุด 10 อันดับ

อันดับ	ปี 2523	ปี 2528	ปี 2533
1	การผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติก	การผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติก	การผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติก
2	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะ	การผลิตขวดและสายเคเบิลชนิดหุ้มฉนวน	การผลิตยานยนต์
3	การผลิตเคมีภัณฑ์อุตสาหกรรมขั้นมูลฐาน	การผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์พิเศษ	การผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์
4	การผลิตรถจักรยานยนต์และรถจักรยาน	การผลิตผลิตภัณฑ์เหล็กกล้า	การผลิตเคมีภัณฑ์เคมีอื่น ๆ
5	การผลิตเยื่อกระดาษและกระดาษชนิดต่าง ๆ	การผลิตเคมีภัณฑ์อุตสาหกรรมขั้นมูลฐาน	การผลิตเครื่องสำอางค์
6	อาหารทะเลและการเก็บรักษาอาหารทะเลอื่น ๆ	การผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์ทางการเกษตรกรรม	การผลิตไม้ขีดไฟ
7	การซ่อมแซมยานพาหนะทุกชนิด	อาหารทะเลและการเก็บรักษาอาหารทะเลอื่น ๆ	อุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้า
8	การผลิตรถไฟ	การผลิตสิ่งถัก	การผลิตเครื่องจักรและเครื่องมือไฟฟ้าสำหรับงานอุตสาหกรรม
9	การผลิตผลิตภัณฑ์เหล็กกล้า	การผลิตผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากน้ำมันปิโตรเลียม	อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาและเครื่องเคลือบ
10	การผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์	การผลิตเครื่องจักรและเครื่องมือไฟฟ้าสำหรับอุตสาหกรรม	การผลิตเครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าภายในบ้าน

ที่มา : จากตาราง 4.1 - 4.18

ตาราง 5.5 ค่าเฉลี่ย ERP ของอุตสาหกรรมแต่ละประเภทในปี 2523 , 2528 และ 2533

ประเภทอุตสาหกรรม	ปี 2523	ปี 2528	ปี 2533
อุตสาหกรรมทดแทนสินค้าเข้า	-10.82	-20.26	-21.26
อุตสาหกรรมภายในประเทศ	-9.41	-19.04	-1.28
อุตสาหกรรมส่งออก	-30.17	-27.3	-25.18

ที่มา : จากการคำนวณ

ตาราง 5.6 ค่าเฉลี่ย effective rate of promotion ของอุตสาหกรรมแต่ละประเภท
ในปี 2523 , 2528 และ 2533

ประเภทอุตสาหกรรม	ปี 2523	ปี 2528	ปี 2533
อุตสาหกรรมทดแทนสินค้าเข้า	-78.26	-80.72	-84.69
อุตสาหกรรมภายในประเทศ	12.69	16.24	5.23
อุตสาหกรรมส่งออก	-52.81	-45.81	-40.13

ที่มา : จากการคำนวณ